

Gazeta Olsztyńska.

«GAZETA OLSZTYŃSKA»

«Dodatkami» «Gość Niedzielny» i «Gospodarz» wychodził trzy razy tygodniowo i to: na wtorek, czwartek i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 80 fen., na pocztach 1 markę, z odnośnieniem do domu przez listowego 1 markę i 24 fen.

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody, stary.

Telefon nr. 841.

OGŁOSZENIA:

przyjmują się po 15 fen., reklamy po 30 fen. od wiersza korpusowego. Przy konkursach i wyskarzeniach należy do wszelkich rabatów upadają. Listy adresować: «Gazeta Olsztyńska» Allenstein Ostpr., ulica Dolnej Kościelna (Unterkirchenstrasse) 12.

Dziś: Bedy.
Jutro: Augustyna.
Pojutrze: Mar. Magd.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Dziś: wsch. sło. 3 51 zach. 8 4
Jutro: » » 3 50 » 8 5
Pojutrze: » 3 49 » 8 6

Kandydatami ludu polskiego na Warmii

przy wyborze posłów dnia 3go czerwca są:
ks. prob. Barczewski z Brunswaldu
i p. Sass-Jaworski z Berlina.

Walmani polscy! Spełnijcie wolę tych, co was obrali i głosujcie 3go czerwca tylko na polskich kandydatów. To Wasz święty obowiązek narodowy.

Odezwa do polskich walmanów.

Wybory posłów do sejmiku pruskiego odbędą się we wtorek, 3go czerwca. Dnia tego zjadą się wybrańcy 16 maja «walmani» do Olsztyna i tu w sali «Bellewue» odbędą się wybory posłów. Obowiązkiem naszych polskich «walmanów» jest, dnia tego przybyć na czas do Olsztyna i na wymienionej sali oddać głos na naszych polskich kandydatów. Walmani otrzymają już przed wyborami legitymację na ten urząd, która należy 3go czerwca przynieść ze sobą. O oznaczonej godzinie landrat z Biskupca zagał zebranie, poczem walmani będą wywoływani po nazwisku. Wywołani zgłosić się muszą, a stanawszy przed stołem wyborczym powiedzieć głośno na gogo głosują. Polscy walmani powiedzą tak:

«Ich wähle Herrn Pfarrer Barczewski aus Braunsvalde und Sass-Jaworskiaus Berlin.»

Każdy polski walman, który już tak swój obowiązek spełnił, może się opuścić i iść do domu. Głosować będą najpierw walmani powiatu reszelskiego, a potem z olsztyńskiego. Radzimy jednak dobrze zważać na wywoływane nazwiska, tem więcej, że nie zawsze panuje spokój na sali i łatwo można się przesłyszeć. Gdyby mimo to kto z polskich walmanów się przesłyszał lub został przececzony, to powinien zczekać aż ostatni walman głos odda. Wtedy na zapytanie przewodniczącego można się jeszcze zgłosić i głos oddać.

Walmani polscy! Wybory polscy obdarzyli was zaufaniem przez obranie was na walmanów! Pokażcie się godnymi tego zaufania, a przybywszy wszyscy dnia 3 czerwca na wybory, oddając śmiało głosy swe na naszych polskich kandydatów. Niech ta liczba polskich walmanów będzie jeszcze tak nikłą — to wina marnego systemu wyborczego. W każdym razie naszymi głosami pokażemy, że na Warmii jesteśmy i że być chcemy Polakami.

Polskie komitetów wyborcze dla Warmii.

Wł. Pieniężny.

Ignacy Pfeiffer.

Kochaj naród Twój.

Siostrzo Polko i Ty Bracie Polaku kochaj swój naród!

Kochaj swój naród, boś z jego krwi i kości, bo inny naród, choćby największy,

najbogatszy, najpotężniejszy, nie może Ci być tak miłym, jak własny z którym dzielisz smutek i radość, cierpienia i pracę nad dźwignięcie się wyżej.

Kochaj swój naród z jego zaletami, z jego niewolą i nadzieją, jaką w sobie żywi. Biada temu, kto nie kocha własnego narodu. Porównać go bowiem można z suchą gałązką, która odpadła od pnia ojczystego i którą wichry uniosą w dal, gdzie zgnije następnie.

Kto się sprzeniewierza własnemu narodowi i idzie w służbę do obcych, kto pluje na przeszłość swoich ojców, nie wierzy w przyszłość i nie dokłada rąk swoich do pracy nad podniesieniem własnego narodu, ten jest zaprzęciem, którym każdy inny naród przydzić się będzie i nigdy go nie przyjmie za swego członka. Kto bowiem zdradza własny naród, wypiera go się, szydzi z niego, a nawet prześladuje, ten zdradzi każdy inny naród, ten niegodzien jest być nietylko członkiem jakiegoś narodu, ale nawet człowiekiem.

Jak z orla nie może być papuga, a z lwa jelen, tak z Polaka nie może być Niemiec, Rosyanin, Włoch lub Francuz. Kto kocha swój własny naród, ten pielęgnuje język ojczysty, obyczaje i kulturę własną; a gdziekolwiek będzie, czy w Europie, Ameryce, Azji, Afryce lub Australii, zawsze tem będzie i być powinien, czem się urodził.

Mówi poeta, że «upaść mogą narody wielkie, zginąć tylko nikczemne». Nikczemną jest więc każda jednostka, która się wstydzi języka ojczystego, która naśladuje zwyczaje obce, która się odsuwa od wspólnej pracy z braćmi swoimi, a wysługuje się innym narodowościom, nawet niższym pod wielu względami od własnego narodu. Kto dla wrogów, panujących dziś nad nami słą pięści, ma na twarzy uśmiech bitego niewolnika i kto umyka z szeregow, w których wszyscy stać powinniśmy, ten jest podłym, i taki niech się wcale nie przyznaje do nas. Niech wielbi on brutalną przemoc, niech idzie w służbę katów naszych, niech im liże lapy i żęprze laski, ale wówczas niech się nie nazywa Polakiem, niechaj nie przeszkadza w pracy narodowej innym wiernym jeszcze Ojczyźnie synom a kochającym własny tylko naród. Służalcza zgraja odszczepieńców niech się zupełnie odsunie od nas, niech nie zatrawa nawet oddechem swoim czystego powietrza, jakim żyje nasz naród. Potemni przeklną ich za krzywdy, jakie nam wyrządzają, boć gorsi są od wrogów, którzy nas ujarzmili.

Nam prawym członkiem polskiego narodu cmiąć trzeba takich zaprzęców, którzy wstydzają się własnego narodu i pluja nań, choć z krwi i kości tego narodu wysi, choć noszą nazwiska polskie, bo ich dusze i serca wrogów jadem są zatrute. Wzgardźmy nimi i zapomnijmy nawet, że istnieją by nam wstydu rumieniec nie wystąpił na lica, a duszą nie targano churzenie na nikczemnych.

Kto kocha własny naród, czei jego przeszłość, wierzy w własne siły i lepszą przyszłość dla nieszczęśliwej Ojczyzny, ten

niech idzie z nami w jednym szeregu. Wszyscy wierni synowie i córki świętej dla nas, a tak nieszczęśliwej Ojczyzny, skupiając swoje siły, organizując się, pomagając sobie wzajemnie, oświecając się, podnoście słabych, nieście pomoc potrzebującym, krzeczcie na duchu wątpiających, dźwigajcie swoją pracą własny naród i kochajcie go, ała potęgą duszy!

Kochajcie własny naród tem silniej, im cięższa jest jego niewola cierpienia. Dzielmy wspólnie smutek i radość. Im silniej biją w nas gromy przeciwnstw i nieszczęść, tem bardziej stajmy się odporniejsi, zahartowani silną wolą i wiarą w własne siły, których nikt i ni ugiąć ni złamać nie zdola.

Kochajmy nasz naród i podnośmy go, bo on jest wielkim i szlachetnym. Przeszłość naród polski miał wspaniałą, historię jego zapisały dzieje świata złotymi głoskami. Obecnie trzyma się dzielnie i rozwija się choć ściśnięty niewolą i prześladowaniu. Zatem i przyszłość lepsza czeka ten naród.

Co tam słyhać w świecie?

— Organ półurzędowy «Nordd. Allg. Zeit.» rozpisuje się o zaślubinach córki cesarza i zaznacza, że szczególnej świetności wypadkowi rodzinnemu nadaje obecność króla angielskiego i cesarza rosyjskiego. «Westminster Gazette» stwierdza, że czasy, w których zaślubiny w domach panujących miały znaczenie polityczne, minęły, wszakże odwiedziny monarsze zawsze wywołują zbliżenie wzajemne i ufałość wzajemną.

— Wesele w Berlinie. Przyjazd angielskiej pary królewskiej nastąpił w środę o godz. pół do 12 w południe. Na dworcu kolejowym Lehrter Bahnhof powitał gości cesarz Wilhelm poczem wśród szpalera wojsk w powozach otwartych pochód ruszył do zamku królewskiego. Wjazd cara Mikolaja odbył się w godzinę później z tą tylko różnicą, że ścignięto znacznie większą ilość wojska i szpiegów do utworzenia szpalera, którzy razem z policją wzdłuż całej drogi z dworca kolejowego do pałacu królewskiego tworzyli kilkakrotny kordon, aby nie przepuścić ani jednej osoby z przyglądających się ciekawie olbrzymich tłumów publiczności.

— Prasa niemiecka o wizytach monarchów. Z powodu przyjazdu monarchów z okazji ślubu córki Wilhelma umieszczają dzisiejsze dzienniki dłuższe artykuły. Prasa niezależna stwierdza, że faktowi temu nie należy przepisywać żadnego znaczenia. Jedno z najważniejszych pism «Vossische Ztg.» przypomina, że niespełna rok temu, bo 7 lipca z powodu zjazdu w Baltischport prasa oficjalna zapewniała o pokojowym usposobieniu Niemiec i Rosyi i wyrażała optymistycznie, że pokój jest zapewniony. A tymczasem 30 września zmobilizowały państwa bałkańskie swoje wojska i rozpoczęły wojnę z inspiracji Rosyi. Jeśli zatem i teraz ukaza się w pewnej części prasy artykuły, to enuncyacje te uważać należy jako komunały bez treści, nie będące wcale wyrazem istotnego biegu polityki.

Nr. 200a.
Kosy z srebrnej stali,
ręcznie kute, 5 let. gwa-
rancya

Nr. 269.
Kosy z brzytowanej stali,
5 let. gwarancya. 1a ga-
tunek.

„Kosy”
z brzytowanej - srebrnej stali
są najlepsze!

Ofiugosé 50 91 99 105 112 120 cm.
Cena 830 915 975 1020 1085 MK.

E. HAASE, DESSAU 28

Nr. 706 MK. 070.
Nr. 707 MK. 080.
Nr. 702 MK. 080.
Nr. 703 MK. 020.
Nr. 700 MK. 035.
Nr. 705 MK. 080.
Nr. 704 MK. 018.
Nr. 701 MK. 080.
Nr. 702 MK. 080.

Przy większych zamówieniach
udzielam 10-15% rabatul
Wspaniały katalog darmo i franko!

Bank Ludowy

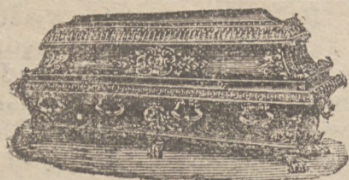
E. G. m. u. H.

W Olsztynie ul. Cesarska (Kaiserstr.) 16 I.
przyjmuje depozyta placąc od takowych
4 i pół procent.

Pożyczek udzielamy pod dogod. warunkami.
Bank otwarty jest co wtorek i piątek od 11-tej do 1-szej.

ZARZĄD:

T. Wojnowski. M. Erdmann. Wł. Pieniężny.
Listy adresować: »Bank Ludowy« E. G. m. u. H. Allenstein.
Na odpowiedź prosimy dołączyć znaczek pocztowy.

Największa
fabryka trumien
i wypraw dla ni. boszczyków z
elekt. urządzeniem.

A. Jatzkowski,

mistrz stolarski
ulica Fryderyka 5 i 6
— Telefon 383 —

poleca w razie pot zęby
po cenach najtańszych:

Okrągłe trumny 15 m.
Okrągłe z płytą 24 m.
Kielowane 37 m.
Rycerskie trumny 48 m.

Członkóm towarzystwa robot
ników 1 m. taniej.

Obejmuję wyprawę i trans-
porty całych pogrzebów. Deko-
racje pogrzebowe wypożyczam
bezpłatnie.

Dziewczyne

młoda ze wsi poszukuje do
dziecka.

Kto? powie ekspedycya »Gaz. Ol.«

Plac do budowl

i sad w Olsztynie jest zaraz z
powodu przeprowadzki korzystnie na
sprzedaż. Adres wskaże ekspedycya
»Gazety Olsztyńskiej«.

Moją posiadłość

składająca się z 38 mórg średniej
ziemi, 4 mórg łąki i torf. 3 kilometry
od stacyi kolejowej chce zaraz sprze-
dać.

Józef Wólki,

w Prolach (Prohlen p. Wips.)

Posiadłość

w Szafaldzie 44 mórg dobrej roli wtem
łąki, torf i las chce zaraz z wolnej
ręki sprzedać.

Józef Czajka,

w Szafaldzie (Schönfelde
p. Hermsdorf, kr. Allenstein.)

Obuwie

wszelkiego gatunku, trwało odrobione
poleca po najtańszych cenach.

J. Schönwald,

Wartembork
Pasymskie Przedmieście.

Baczność!

Gotowe farby olejne
pod gwarancyą twardo schnące funt 40 fen.

Fyrnis 1a pod gwarancyą czysty
bez wszelkich dodatków litr 70 fen. Przy większym odbiorze
znacznie taniej. — Najpiękniejsze i ostatnie nowości

TAPET

kupuj się najtaniej u

A. Zielińskiego,

Olsztyn ulica Warszawska 9.
Obok farbierni p. Frenschkowskiego.

Meble

każdego rodzaju, we własnym warsztacie trwało wyko-
nane poleca w wielkim wyborze i po najtańszych ce-
nach (na życzenie także na odpłatę)

Pierwszy warmiński dom wysyłkowy

A. Kundt, Langgasse 6.

Polecam

mój bogato zaopatrzony

skład trumien

drewnianych i metalowych
oraz wszelkich przyborów po-
grzebowych i wypraw dla nie-
bożczyków.

Ceny bardzo przystępne.

J. Hermanowski

Olsztyn, ulica Olsztyńska 26
Telefon Nr. 107

Na podarki weselne

polecam mój wielki skład **Obrazów**
dużych i małych, **figur**, ampulek,
krzyży pod szkłem i dębowych w
bardzo pięknym wykonaniu **Hecta-**
rze w różnych wielkościach i gatun-
kach **książki do nabożeństwa**
takowe także do nowożeńców w naj-
lepszych oprawkach, Medaliki, krzyżyki
śmiertelne, prawdziwe woskowe **świe-**
ce żółte i białe, świece luksusowe,
szkaplerze i różne inne dewocyjo-
nalie w wielkim wyborze i
po tanich cenach.

J. Quednau, Olsztyn.

Ulica tylna kościelna (Hinterkirchen-
strasse) Nr. 50.

Serwetki

papierowe w pięknym wyko-
naniu i wzorach, bardzo prakty-
czne przy ucztach weselnych
poleca w wielkim wyborze

ekspedycya

„Gazety Olsztyńskiej“.

Baczność!

Bardzo ulubioną najlepszą
tabakę do zażwania
sprzedają i teraz jeszcze po da-
wniejszej starej cenie.

J. Dzieziek

skład cygar i tabaki, Olsztyn,
ul. Zeppelinowa
(obok p. Schoeneberga).
Filia w ulicy Lipsztackiej 50.

Chałupa

z chlewem, do tego ogród i sad
est z wolnej ręki na sprzedaż.

Józef Reski

w Szabruku
(Schönbrück p. Hermsdorf.)

Stara oblekę

jako i gotowe spodnie własnej
roboty poleca

E. Zbiek, Olsztyn,
ulica Lipsztacka 28.

Moją posiadłość

składającą się z dwóch małych bu-
dynków, stósowne dla rzemieślników,
zamierzam w krótkim czasie sprzedać

Podlech, w Olsztynku.

Zadajcie

cennik franko i darmo

na zegarki, budziki i łańcuszki, bro-
szki, pierścionki, kolczyki, krzyżyki,
medaliki, breloki, branzoletki, korale,
lornetki, termometry, brzytwy, noże,
maszynki do spuszczenia włosów, no-
życzki, pistolety, rewolwery, stęple,
drukarnie, portmonetki, kufrы, fajki,
cygarniczki, gramofony, płyty polskie,
harmoniki, flety, klarnety, skrzypce,
bębny, tamboriny, książki do nabożeń-
stwa i powieściowe perfumy, gardero-
bę męską, obuwie, szelki, frękawiczki,
damskie bluzki, suknie, chustki, far-
tuchy itd.

Adres: Hieronim Tilgner,
Berlin, Paulstr. 8.

Składajcie oszczędności

w następujących spółkach
związkowych:

1. Inowrocław, Bank ludowy
E. G. b. b. H., Hohensalza.
2. Pakość, Bank ludowy,
E. G. m. u. H., Pakosch.
3. Gdańsk, Bank ludowy,
E. G. m. u. H., Danzig.
4. Gniezno, Kasa Pożyczkowa w
Gnieźnie, E. G. m. b. H., Gnesen.

Kolowce
w wielkim wyborze

uznany najlepszy materiał i lekkie
chód po tanich cenach

Spezialrad od 48 m.

węże od 1.85 m., mantle
2 m., pumpy 95 fen., pe-
dały 1.95 m.

Maszyny do szycia
najprzedniejsze gatunki do
wyszywania i stepnowania zdane
od 55 m. począwszy.
Raparacje szybko i tanio.

M. Peiser, Olsztyn,

ul. Prosta 6.
Poszukujcie zastępców.